

Vaikutusten ennakkoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

Kelloniemen osayleiskaavaehdotus

Valmistelija kaavoitusinsinööri Juho Palviainen

Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus - Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
 + Lyhytaikainen myönteinen vaikutus - - Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus
 o Neutraali vaikutus tai ei vaikutuksia asiaan

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset			
Kuopion strategia: <u>Kuopio 2030 strategia</u>			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Hyvinvoiva ja yhteisöllinen - Elinympäristö ja osallisuus - Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot - Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo - Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	++	Alueen suunnittelussa on parannettu alueen ranta-, virkistys- ja ulkoilualueiden saavutettavuutta sekä sujuvia jalankulun ja pyöräilyn pääyhteyksiä. Suunnitelma mahdollistaa lähipalveluiden (mm. päivähoito ja kauppa). Alue on keskustan läheinen joukkoliikennekaupunginosa, josta päivittäiset työ- ja koulumatkat ovat toteutettavissa joukkoliikenteellä tai jalankulku- ja pyöräily-yhteyksin.
2	Elinvoimainen ja kasvava - Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyyssympäristö - Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys - Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus - Kasvava matkailu ja vetovoimaiset tapahtumat - Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	++	Alueelle kaavoitetaan uusi yritysalue keskustan läheisyyteen hakeutuville yrityksille sekä turvataan alueella sijaitsevien yritysten toiminta, huomioiden läheisten asuinalueiden turvallisuus.
3	Ilmasto- ja resurssiviisas - Kiertotalous ja resurssiviisaus - Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne - Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta - Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	++	Täydennysrakentamisalue hyödyntää olemassa olevaa infraa. Uusi alue tulee joukkoliikenteen toimintavyöhykkeelle ja on pyöräily-yhteyden päässä keskustasta. Kaavassa varmistetaan viheryhteydet ja ekopiste alueella.

4	Uudistuva ja yhdessä tekevä • Sujuva ja uudistuva toiminta • Uudistuva johtaminen • Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö • Kestävä talous	+	Kelloniemen muutosten yhteensovittaminen ja oikea-aikainen ketjutus houkuttelevaksi alueeksi vaatii henkilöstöltä taitoa ja yhteistyötä. Alueen rakentaminen vaiheittain oikea-aikaisesti tarpeen mukaan huomioiden alueella olevat yritykset. Alueen maankäytön tehostaminen on kustannustaloudellisesti järkevää.
	Poikkileikkaavat tavoitteet: • Digitaalisuus, kumppanuus, kansainvälisyys	+	Kaavaprosessi on monia osapuolia osallistava ja osallistamisessa käytetään monipuolisia työkaluja.
Johtopäätös ja perustelut: Kaavahankkeella on positiiviset vaikutukset strategian tavoitteiden eri osa-alueilla toteutumiseen. Kaavalla mahdollistetaan uusien asuinrakentamisen ja yritystonttien sijoittuminen Kelloniemen alueelle, mikä lisää alueen vetovoimaa ja monipuolista tonttitarjontaa joukkoliikennevyöhykkeellä. Kaava mahdollistaa kulttuurihistoriallisten ja luonnonarvojen säilymistä alueella.			

Vaikutukset ihmisiin (Ennakoarvio päätösten sosiaalisista ja terveystaustoista eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)			
Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia: Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki_X_ Aikuiset___ Ikääntyneet___ Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat vaikutukset kuvataan kohdassa "Lapsivaikutusten arviointi" Kohdistuuko päätös jonkin tiettyyn väestöryhmään Ei, Kyllä, mihin _____			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	++	Lähiluonto, lähiliikunta-alueet sekä leikki-paikat ovat kaikille saavutettavissa. Kunnallisista lähipalveluista alueelle on mahdollista sijoittaa päiväkotia.
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)	++	Alueelle on kaavaprosessin aikana syntynyt asukasyhdistys. Alue tarjoaa houkuttelevan asuinalueen eri väestöryhmille.
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteen käyttöön, liikuntaan, virkistämiseen, riskikäyttäytymiseen)	+	Alueelle on kaavoitettu uusi uimaranta ja urheilualue. Kynnys näiden palveluiden käyttämiselle madaltuu.
4	Terveysten (fyysinen, psyykinen, sosiaalinen)	++	Alueen lähiliikuntapalveluja lisätään Kelloniemen itärannalla. Myös alueelle osoitettu jalankulun ja pyöräilyn pääyhteydet

			kannustavat fyysiseen aktiivisuuteen.
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	+	Alueelle on kaavaprosessin aikana syntynyt asukasyhdistys, joka on aktiivisesti osallistunut alueen kaavamuutoksen keskusteluun. Kaavahankkeessa on osallistettu kaavaprosessin vaatimusten mukaisesti.
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	++	Kaava lisää työpaikkoja alueella. Alueella on monipuolista asuntotarjontaa. Joukko-liikenne on saavutettavissa alueella hyvin.
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen	++	Alueella on tasapuoliset mahdollisuudet käyttää lähiluontoa liikuntapaikkana.
Johtopäätös ja perustelut Kaavahankkeella on positiiviset vaikutukset. Alue sijoittuu luonnon ja vesistön läheisyyteen, ja tarjoaa hyvät mahdollisuudet aktiiviseen elämäntapaan. Alueelle muodostuu työpaikkoja ja lähipalveluita. Suunnitellulla on pyritty tukemaan asukkaiden hyvinvointia, ja aluekeskukseen syntyvät palvelut mahdollistavat asiainnin alueella.			

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) (Ennakoarvio päätösten vaikutuksista lapsen oikeuksien toteutumiseen.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen (6 artikla) (esimerkiksi fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen ja turvallisuuteen, perheeseen, asumiseen, liikkumiseen, vapaa-aikaan ja harrastuksiin, kaverisuhteisiin, oikeuteen saada laadukasta opetusta tai varhaiskasvatusta tai pedagogista/ erityistä tukea)	+	Alueella olemassa oleva leikkipuisto säilytetään ja kunnostetaan. Alueella tehdyt kävelyä ja pyöräilyä korostavat ratkaisut lisäävät lasten turvallisuutta ja arjen liikkumista myös itsenäisesti.
2	Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (2 artikla) (esimerkiksi miten vaikuttaa läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin, erilaisiin lapsiryhmiin, eri alueilla asuviin, erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, lasten syrjäytymiseen)	o	
3	Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemyksensä kunnioittaminen (12 artikla) (Miten lasten/ nuorten kanssa on käsitelty asiaa ja miten heitä on kuultu? Mitä näkemyksiä heillä on ollut)	+	Nuorilta on saatu vastauksia alueen kehittämiseen luonnosvaiheen nähtävilläolon aikaan auki olleesta verkkokyselystä.
4	Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa?	o	

	Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?		
Johtopäätökset ja perustelut (lapsen edun huomioiminen, 3.1 artikla) Kaava vahvistaa lasten oikeuksia ja erityisesti turvallisuutta alueella. Laajamittaisesti vain lapsiin kohdistuvia vaikutuksia kaavalla ei varsinaisesti ole vaan muutokset koskettavat melko tasapuolisesti kaikkia väestö- ja ikäryhmiä.			

Vaikutukset maaseutuun (Ennakoarvio päätöksen vaikutuksista erityisesti maaseudun toimintaympäristöön.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Maaseudun palvelut (asumisen ja palveluiden saatavuus, laatu ja hinta, saavutettavuus, yhteydet ja infrastruktuuri)	o	
2	Maaseudun elinvoima (elinkeinot, yrittäjyys ja työ, osaaminen, vahvuudet ja vetovoimatekijät)	o	
3	Maaseudun demokratia (yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma ja kansalaisten osallistuminen)	o	
4	Miten maaseudulle kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten maaseudulle kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	o	
Johtopäätös ja perustelut Kaavaratkaisulla ei käytännössä ole suoria vaikutuksia maaseudulle. Kuopion elinvoiman vahvistuminen vahvistaa myös sitä ympäröivää maaseutua.			

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Ennakoarvio vaikutuksista, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttäytymisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaistuista.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	o	Kevyen liikenteen väylät on rakennettu kokoojakatujen varteen. Yhteyksiä parannetaan koulujen ja keskustan suuntaan. Alueella on helposti saavutettavaa lähiluontoa. Alueella on raskasta liikennettä, joka risteää kevyen liikenteen kanssa. Alueen täydennysrakentumisen myötä liikennemäärät ja liikenteestä aiheutuvat meluhaitat lisääntyvät jossain määrin. Kaavassa on tunnistettu suur-onnettomuusriskit.

2	Maaperään, vesistön ja luonnon monimuotoisuuteen	++	Rakentamiseen osoitettavien alueiden suunnittelussa on huomioitu maaperän rakennettavuus sekä arvokkaat luonnonympäristöt, joista suuri osa sisältyy rakenteeseen viheralueina. Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet on osoitettu kaavassa.
3	Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen	++	Suunnittelussa on pyritty tukemaan viisasta liikkumista sujuvilla kävelyn ja pyöräilyn pääyhteyksillä sekä joukkoliikenteen edellytyksiä.
4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätysasteeseen	+ / -	Alueelle on osoitettu ekopiste lähialvelukeskuksen yhteyteen. Osa alueen kiertotaloustoimijoista joutuu siirtymään muualle (esim. Hepomäkeen) kun aluetta kehitetään enemmän ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomaan yritystoimintaan.
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuriperintöön	++	Kaavassa on osoitettu maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat alueet, rakennussuojelukohteet ja -alueet sekä muut kulttuuriperintökohteet.
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	++	Kaavoitettava asuinalue sijoittuu keskeiselle kaupunkialueelle, linnuntietä vain kolmen – viiden kilometrin päähän ydinkeskustasta. Alueella hyödynnetään nykyistä infrastruktuuria ja lähialveluita. Lähialueiden palvelut ovat hyvin saavutettavissa.

Johtopäätös ja perustelut

Hankkeella on kokonaisuutena tarkasteltuna positiiviset vaikutukset. Hankkeessa on huomioitu fyysisen elinympäristön ja viihtyvyyden tekijät, ympäristön luontoarvojen säilyminen, viisaan liikkumisen mahdollisuudet, sään ääri-ilmiöt sekä maisema- ja kulttuuriarvot.

Ennakkoarvio vaikutuksista kunnan talouteen ja henkilöstöön			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne.)	o	
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)		Kelloniemen alueen investointikustannukset kaupungille ovat yhteensä noin 26 milj.€ (vuoden 2023 arvio), sisältäen infran parannukset ja mahdollisen uuden päiväkodin rakentamisen. Investointeilla parannetaan myös jo olemassa olevan asuinalueen viihteyttä. Kustannukset suhteessa saatavaan hyötyyn ovat todella pienet.
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin	o	
Johtopäätös ja perustelut Hankkeella on pääosin positiiviset vaikutukset. Alueen täydennysrakentamisen kustannukset ovat pieni investointi suhteessa saataviin hyötyihin, kuten vero- ja joukkoliikennetuloihin.			

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikenneratkaisuista tai kunnan talouspolitiikasta.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä	++	Alue tarjoaa yrityksille tonttimahdollisuuksia lyhyen etäisyyden päästä keskustasta. Joukkoliikenteen runkolinjan myötä työvoiman saatavuus kaikilla liikennemuodoilla on erittäin hyvä.
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	+	Alueen yritysraakenteen toivotaan muuttuvan asuinalueen läheisyyteen sopivaksi, ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman teollisuuden ja työpaikkojen alueeksi.
3	Työpaikkojen muodostumiseen	+	Uudet tontit mahdollistavat myös uusien työpaikkojen muodostumisen.
4	Yritysten kehittämiseen	o	Alueen yritysraakenteen toivotaan muuttuvan asuinalueen läheisyyteen sopivaksi, ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman teollisuuden ja

			työpaikkojen alueeksi.
5	Yritysten työvoiman saantiin	++	Alue on erittäin hyvin saavutettavissa kaikilla liikennevälineillä. Alueelle rakentuu myös uutta asuinrakentamista, joka parantaa työvoiman saatavuutta entisestään.
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	o / -	Alueen suunnittelussa on huomioitu joukkoliikenne sekä erikoiskuljetusreitit. Osa liikenneratkaisusta parantaa liikenneturvallisuutta, mutta osa voi hidastaa ajoneuvojen nopeuksia alueella. Sivuraiteen käyttömahdollisuudet voivat heikentyä hieman uusien taksoristeyksien toteuttamisen myötä.
7	Yritysten asiakasvirtaan	++	Alue on helposti saavutettavissa kaikilla liikennevälineillä. Etenkin saavutettavuus joukkoliikenteellä, pyöräillen ja kävellen paranee.
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	o	
Johtopäätökset ja perustelut Hankkeella on kokonaisuutena tarkasteltuna positiiviset vaikutukset. Alue mahdollistaa uusia yritystontteja keskeisen kaupungin alueelle, hyvien joukkoliikennedyhteysien alueelle.			